

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUIJELKRANTKRABEL) DoePAK DuPAK

Nr. 24

Toosten: wij nemen een slok

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het *Poppenspe(e)lmuseum*. "Deze wereld is niets dan een poppenkast voor verveelde goden." Dat schrijft *Arnon Grunberg* (1971) in zijn boek 'De mensheid zij geprezen: Lof der Zotheid' (2001). In Europa had je vroeger *potsenmakers*, die op kermissen en jaarmarkten het publiek amuseerden met hun kunsten. Zij deden dat met figuren die vaak de naam droegen van een 'goddelijk' gerecht. Zo had je in Duitsland *Hanswurst*, in Frankrijk *Jean Potage*, in Nederland *Jan Soep*, in Engeland *Jack Pudding* en in Italië *Signor Maccheroni*. In de *volkspoppenkast* tref je ook kluchtfiguren aan bij wie lekker eten een rol speelt. Bij sommigen gaat de voorkeur uit naar de fles. Ze kijken daarbij weleens te diep in het glaasje. In dit *théâtre Guignol* (spreek uit: gienjol, met de g van 'goal') drinkt de Franse *Polichinelle* (spreek uit: poliesjienel) graag een slokje wijn, net als zijn vrienden *Pierrot* en *Harlekijn*.

Welke oud-Hollandse poppenkastfiguur lust graag een jeneverdje en heeft een naar voren stekende kin en een grote, rode neus?

Wil je nog meer ontdekken over het (volks)poppenspel en eten en drinken in de poppenkast? Maak een reis door de wondere wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs. Op de websites www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl, www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 en www.poppenspelmuseum.nl vind je informatie over het museum, de tentoonstellingen en de (boeken)collectie. Een *poppentheater-abc* geeft uitleg over de diverse (poppen)theatertechnieken, -figuren en -personen.

Plak de *speelscène* op een stuk karton en knip uit. Zo kun je het plaatje als briefkaart gebruiken. Tekst en realisatie: Otto van der Mieden (2008). Weet je het juiste antwoord op de vraag? Vertel het ons en je krijgt een aardigheidje als aandenken. Veel knutsel- en zoekplezier en applaus! Gezondheid!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruijmelkrant en -krabbel! Een dupak (spreek uit: doepak) is een stang- en trupcop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurteilings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uittrekken en weer inkrimpen van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stille geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwierven de armen wijd uit.